

'Opkomst verstandelijk gehandicapten moet omhoog'

Oefenen voor het stemmen

door Arianne Mantel

AMSTERDAM • Voor verstandelijk beperkten is het lang niet altijd makkelijk om te stemmen bij verkiezingen. 'Op wie moet ik stemmen?', 'Mag ik dat wel?', 'Hoe stem je coronaproof?' en 'Hoe gaat het in zijn werk?' zijn grote vragen. Om deze groep, samen met de laaggeletterden, te stimuleren gebruik te maken van hun kiesrecht is donderdag geïmplementeerd met een speciaal Kieskompas en een stembureau.

Voor de 21-jarige Bradley, woonachtig op gehandicaptenzorginstelling Ipse de Bruggen, is het allemaal een beetje spannend. Hij heeft nog nooit eerder gestemd, maar is ervan overtuigd dat hij het wel móét gaan doen. „Anders gaat mijn stem verloren”, zegt de licht verstandelijk gehandicapte Bradley. Mark Rutte doet zijn best, vindt hij, en die is van

Jan van Hoek: „Ze krijgen meer regie over hun eigen leven.”

de VVD, weet hij. „Maar als hij praat op televisie is er wel heel veel informatie.” Op wie Bradley straks gaat proefstemmen, weet hij nog helemaal niet. Eerst moet hij zich door 'Kieskompas met Steffie' heen werken.

Na zich te hebben gelegitimeerd in een door de gemeente Den Haag tot stemlokaal omgebouwd café met heuse stemambtenaren, mag Bradley het hokje inlopen. „Ik weet niet meer welke partij ik heb ingekleurd. Ergens in het midden.” Al studierend op de grote kieslijst op een bord naderhand komt Bradley rechts van het midden uit: Denk.

'Goede argumenten'

Voor de 26-jarige Thomas, die lijdt aan de ziekte van Steinert, is stemmen 'al gesneden koek'. Twee keer heeft hij eerder SP gestemd. Want ze hadden 'goede argumenten'. De partij wilde een zwembad in zijn woonplaats Zoetermeer, en dat is er nu. „Ik heb een keer met Hugo de Jonge gesproken, die heb ik verteld dat alle mensen met een beperking recht hebben op een baan. Hij zit nu niet meer bij het CDA, toch? Daar was iets mee.”

Thomas weet vóór het oefenen met Steffie al waar hij zeker níet op gaat stemmen: „Op de Partij voor de Dieren. Die zeggen dat ze minder Marokkanen willen.” Als hem duidelijk wordt dat het hierbij om de PVV gaat, laat Thomas tri-

Bradley en Pieternel (foto onder) namen enthousiast deel aan het proefdraaien in Den Haag, waar een café was omgebouwd tot stembureau.

FOTO'S
PETER VAN
ZETTEN

omfantelijk weten dat hij waarschijnlijk toch weer SP gaat stemmen. En dat blijkt later ook: hij wijst mevrouw Beukema uit Rotterdam aan op deze lijst. Wat Thomas heeft geleerd: „Je mag deze keer het rode potlood houden, in verband met corona.”

Bij de laatste Tweede Kamerverkiezingen in 2017 lag

het percentage stemmers onder mensen met een verstandelijke beperking op 46 procent, terwijl het gemiddelde opkomstpercentage op 82 procent lag. Zorgbestuurder

Jan van Hoek van Ipse de Bruggen:

„Maar bij ons lag het op 20 procent. Dit komt onder meer doordat wij veel bewoners hebben die in de rolstoel zitten en het stemlokaal niet goed toegankelijk is. Ook zijn er relatief veel cliënten met een wat lager niveau. Ze weten bij-

voorbeeld niet dat zij mogen stemmen en hoe dat dan allemaal werkt. Door het oefenen worden de bewoners zich bewust van hun recht en krijgen ze meer regie

'Je mag het rode potlood houden'

over hun eigen leven.” Van Hoek is optimistisch: „Laten we hopen dat de opkomst door het proefdraaien bij ons verdubbelt naar 40 procent.”

De 38-jarige Pieternel laat zich niet in de kaarten kij-

ken. „Ik zeg niet wat ik ga stemmen. Dat is privé.”

Maar de laatste keren heeft ze op de CU gestemd, ze gaat naar de kerk en woont zelfstandig begeleid in een christelijk huis. Ze kan zichzelf heel goed redden, vertelt ze. „Ik kan alleen niet zo goed rekenen. Maar wel veel onthouden. Stemmen vond ik vroeger heel lastig met die grote lijsten en veel namen. Nu gaat het beter en help ik zelfs een blind persoon als we gaan stemmen. De speciale websites hoewerkstemmen.nl en Kieskompas Steffie vind ik goed uitgelegd voor onze groep.”

Jihadbruid Yusra (31) wilde advocaat vermoorden

door Silvan Schoonhoven

ROTTERDAM • De Nederlandse jihadbruid Yusra L. wilde een Nederlandse advocaat vermoorden nadat ze was teruggekeerd uit IS-gebied en vanuit Uithoorn een haatkanaal beheerde op Telegram.

Dat Syriëganger Yusra L. de advocaat wilde doden omdat hij haar kinderen zou hebben misbruikt, bleek donderdag tijdens een bizarre rechtszitting in Rotterdam. Justitie verdenkt haar van een lijst terroristische misdrijven, zoals het oproepen tot een aanslag en deelname aan IS.

De opsporingsdiensten

kwamen IS-kanaal Greenbirds op het spoor mede door het onderzoek van jihadblogger Azazel. Het platform stond vol oproepen tot aanslagen, executievideo's en andere IS-propaganda. Het bleek te worden gerund door Yusra L., een moeder van drie kinderen. Ze werd aangehouden in oktober 2019. Al eerder was in Maastricht een Greenbirds-lid opgepakt. Ook in Engeland pakte de politie een vrouw op die actief was op het jihadkanaal. Zij kreeg vorig jaar levenslang vanwege een aanslagplan op St. Paul's Cathedral in Londen. De drie verdachten kenden elkaar goed.

Yusra L. heeft een op-

merkelijke levensloop. Haar vader had een goede baan bij IBM, ze haalde het vmbo niet maar presenteerde zich op haar cv als afgestudeerd aan een Amerikaanse universiteit. Zonder diploma belandde ze op een advocatenkantoor in Londen en op het World Trade Center in Amsterdam bij het prestigieuze bureau De Brauw Blackstone Westbroek. „Het was money, money. Ik zat midden in Londen. Ik dacht: het gaat te goed, het kan nooit goed gaan. Ik kreeg een openbaring, toen wendde ik me tot God.” Ze begon een sluier te dragen.

Ze ontmoette een radicale man die in een roze busje islamitische folders ver-

spreidde. Met hem zou ze daarna in Syrië zijn beland. Haar echtgenoot sneuvelde en Yusra keerde terug. Daar ontstond een probleem met haar kinderen. Ze beschuldigt een Amsterdamse advocaat van misbruik. Omdat de overheid geen stappen tegen hem ondernam, besloot ze hem te vermoorden.

„Ik bedacht hoe ik hem dood kon maken. Ik wilde hem en zijn moeder van een flat af duwen. Ik ben op internet gaan zoeken naar mogelijkheden om hem te vermoorden. Een wapen, een bom, een bomgordel. Maar een AK is niet zo makkelijk te vinden, hoor.”

Op zoek naar moordmethoden kwam ze op berich-

Na de dood van haar man keerde Yusra L. terug uit Syrië.

tendienst Telegram terecht. Daar stuitte ze op de jihadistische groep Greenbirds. Dat stond vol haatteksten. Er was bijvoorbeeld een handleiding te vinden voor het door-

snijden van de hals. Op een filmpje was te zien hoe vier gevangenen in oranje overall levend werden verbrand. Ook werd er een oproep verspreid om een aanslag te plegen op een kerk in Hilversum. In de appgroep worden berichten van het persbureau van IS gedeeld en filmpjes, onder meer van een zelfmoordaanslag en instructies voor het maken van een bomgordel. „Wat je op Greenbirds allemaal zag”, zegt Yusra. „Bommen maken, dat soort dingen.”

De rechter probeert uit te zoeken hoe radicaal Yusra is en was.

De zaak gaat in maart verder. Dan komt het OM ook met de strafeis.